

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 155/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s.**, Kremnička 53, Banská Bystrica, IČO 36 016 411, zastúpenej advokátskou kanceláriou SUCHÝ & PARTNERS s. r. o., Horná 13, Banská Bystrica, IČO 52 826 791, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Suchý, PhD., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 S 115/2018-73 z 3. októbra 2019 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Asan 5/2020 zo 16. júna 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 24 S 115/2018-73 z 3. októbra 2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6 Asan 5/2020 zo 16. júna 2021 (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu“, spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“). Zároveň sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu a krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a napadnutých rozhodnutí vyplýva, že rozhodnutím Úradu vládneho auditu, pracoviska Zvolen z 27. marca 2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) bola sťažovateľke uložená povinnosť odvieť finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny v sume 260 437,81 eur. Zo záznamov z administratívnych kontrol vyplynulo, že časť

z poskytnutého finančného príspevku nebola sťažovateľkou použitá na oprávnené výdavky v súlade s podmienkami zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku zo 14. apríla 2010 v znení jej dodatkov (ďalej len „zmluva“), čím poskytnutý finančný príspevok nebol zúčtovaný v plnej výške a jeho suma na vrátenie predstavovala sumu 260 437,81 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodlo Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) rozhodnutím zo 6. júla 2018 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva financií“) tak, že odvolanie zamietlo a prvostupňové rozhodnutie potvrdilo. Proti rozhodnutiu ministerstva financií podala sťažovateľka krajskému súdu správnu žalobu, ktorou sa domáhala jeho preskúmania. Krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom z 3. októbra 2019, ktorým žalobu zamietol (výrok I) a sťažovateľke náhradu trov konania nepriznal (výrok I).

3. Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že na rozdiel od dovtedajšej rozhodovacej činnosti (napr. rozsudok č. k. 24S/127/2018 z 23. mája 2019) konanie sťažovateľky vymedzené v preskúmanej veci nekvalifikoval ako „*iný správny delikt*“, pretože normatívne nebolo za iný správny delikt označené. Pri jeho preskúmaní preto ani nepostupoval podľa § 194 a nasledujúcich zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“) týkajúcich sa správnych žalôb vo veciach správneho trestania, považujúc podanú žalobu za všeobecnú správnu žalobu podľa § 6 ods. 2 písm. a) SSP, keď ani sťažovateľka podanú žalobu neoznačila za žalobu vo veciach správneho trestania [§ 182 ods. 1 písm. a) SSP], pričom povaha konania pred správnym súdom nie je daná charakterom preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy, ale označením žaloby a žalobnými dôvodmi. Podľa krajského súdu porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s verejnými prostriedkami je nesporne protiprávne konanie, ktorým je dotknutý záujem na účelnom, hospodárnom a efektívnom poskytovaní a používaní verejných prostriedkov. Za porušenie finančnej disciplíny spočívajúce v použití verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia s následkom vyššieho čerpania verejných prostriedkov možno v rámci vyvodzovania zodpovednosti uložiť v zmysle § 31 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) povinnosť odvodu takto čerpaných verejných finančných prostriedkov do príslušného rozpočtu verejnej správy, ktorého účelom je reparácia – náprava nezákonného stavu. Zákon č. 523/2004 Z. z. v § 31 ods. 16 predpokladá aj uloženie sankcie za porušenie finančnej disciplíny a v § 32 umožňuje uložiť subjektu, ktorému vyplývajú povinnosti z tohto zákona, pokutu (sankciu), a to až do výšky 40 000 eur, avšak rozhodnutím ministerstva financií nebolo rozhodnuté o uložení sankcie, teda sťažovateľka nebola za porušenie finančnej disciplíny potrestaná. Bola jej len uložená povinnosť vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, ktoré použila nad rámec oprávnenia, aby bol dosiahnutý stav súladný so zákonom na základe dohodnutých zmluvných podmienok, čím do jej vlastnej majetkovej sféry nebolo zasiahnuté, a preto nebolo možné považovať predmetné rozhodnutie za výsledok správneho trestania. Krajský súd poukázal aj na nariadenie Rady ES č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev a dospel k záveru, že aj v jeho zmysle sa povinnosť odvodu neoprávnene čerpaných verejných prostriedkov výslovne nepovažuje za sankciu.

4. Ako nedôvodnú vyhodnotil krajský súd námietku sťažovateľky o uplynutí lehoty na uloženie odvodu za porušenie finančnej disciplíny. Podľa krajského súdu pre určenie začiatku plynutia uvedenej subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúci okamih preukázaného zistenia porušenia finančnej disciplíny, a nie okamih zistenia porušenia finančnej disciplíny kontrolným orgánom.

Za preukázané zistenia možno preto považovať len také, s ktorými bola sťažovateľka oboznámená, t. j. dňom preukázaného zistenia porušenia finančnej disciplíny je deň, keď jej bol záznam z administratívnej kontroly doručený. Krajský súd vyvrátil tvrdenie sťažovateľky, že päťročnú lehotu na uloženie odvodu treba počítať zvlášť vo vzťahu ku každej administratívnej kontrole ňou podaných žiadostí o zúčtovanie zálohových platieb, pretože nemalo oporu v uzavretej zmluve. Krajský súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného ministerstva financií, že napriek priebežne vykonávaným administratívnym kontrolám jednotlivých žiadostí sťažovateľky o zúčtovanie zálohových platieb mohol poskytovateľ čerpanie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia vymedzeného zmluvou vyhodnotiť až po ukončení projektu, t. j. po predložení poslednej žiadosti sťažovateľky o zúčtovanie zálohovej platby 4. júla 2013, pretože až na základe tejto žiadosti bolo možné komplexne zistiť rozsah a charakter výdavkov, ktorých použitie v súvislosti s realizovaným projektom sťažovateľka vyúčtovala na vrub zálohovo poskytnutému nenávratnému finančnému príspevku. Vychádzajúc z uvedeného, dospel krajský súd k záveru, že počiatok plynutia lehoty podľa § 31 ods. 14 zákona č. 523/2004 Z. z. je totožný s dňom doručenia záznamu z administratívnej kontroly k žiadosti o zúčtovanie zálohovej platby, ktorá bola ukončená dňom 30. mája 2014. Následne podotkol, že hoci doručenie tohto záznamu z administratívnej kontroly sťažovateľka nespochybnila, z jej vyjadrenia ani z obsahu administratívneho spisu nebolo možné zistiť konkrétny dátum jeho doručenia (administratívny spis neobsahoval doručienky), a preto považoval krajský súd za dostatočné zistenie, že administratívna kontrola k poslednej predloženej žiadosti o zúčtovanie zálohových platieb bola ukončená 30. mája 2014, čo znamená, že záznam z nej mohol byť sťažovateľke doručený najskôr dňom jej ukončenia, t. j. najskôr 30. mája 2014. Prvostupňové rozhodnutie o povinnosti odvieť verejné finančné prostriedky čerpané nad rámec oprávnenia bolo vydané 27. marca 2018 a rozhodnutím ministerstva financií právoplatným 11. júla 2018 bolo potvrdené. K uvedenému dňu päťročná subjektívna lehota na uloženie odvodu (ktorú možno počítať najskôr od 30. mája 2014) neuplynula, naopak, sankcia bola uložená v priebehu plynutia tejto lehoty odo dňa preukázaného zistenia porušenia finančnej disciplíny.

5. Krajský súd dospel aj k záveru, že pokiaľ sťažovateľka v správnej žalobe tvrdila, že rozhodnutie ministerstva financií aj prvostupňové rozhodnutie sú vecne nesprávne, pretože sú vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, toto tvrdenie nepodoprela žiadnou vecnou skutkovou a právnou argumentáciou, ktorá by mohla byť podrobená preskúmaniu, pretože sťažovateľka neuviedla žiadne konkrétne tvrdenia, v čom nebol skutkový stav veci zistený dostatočne alebo správne a v čom hodnotenie dôkazov nezodpovedá ich obsahu alebo zásadám logického uvažovania. Takto formulovanú žalobnú námietku preto nemohol pre jej nekonkrétnosť preskúmať. Sťažovateľkou vznesené námietky nezákonnosti rozhodnutia ministerstva financií, ktoré mali spočívať vo formálnosti správneho konania, vyhodnotil krajský súd ako námietky bez vecného základu.

6. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom zo 16. júna 2021, ktorým kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol a účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

7. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku po oboznámení sa s vecou samou konštatoval, že nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Vo vzťahu k námietke nedodržania zákonných náležitostí rozhodnutia kasačný súd uviedol, že prvostupňové rozhodnutie,

ako aj rozhodnutie ministerstva financií spĺňajú zákonné náležitosti rozhodnutia vo veci samej s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo; povinnosti, ktorú sťažovateľka porušila; sankcie i lehoty na plnenie. V uvedených rozhodnutiach bol vymedzený samotný skutok aj spôsob jeho spáchania, čas spáchania skutku bol vymedzený obdobím a použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia bolo posúdené ako porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z., pričom neoprávnene použité finančné prostriedky boli vo výroku rozhodnutia vymedzené zmluvou, identifikačnými číslami žiadosti o platby a presnou sumou na vrátenie. Samotné dôvody krátenia výdavkov boli podrobne obsiahnuté v jednotlivých záznamoch z administratívnych kontrol.

8. Najvyšší súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného ministerstva financií a krajského súdu, že za deň preukázaného zistenia porušenia disciplíny možno považovať deň, keď bol sťažovateľke doručený záznam z administratívnej kontroly k žiadosti o zúčtovanie zálohovej platby, ktorá bola ukončená 30. mája 2014, a teda päťročná lehota na uloženie odvodu by uplynula 30. májom 2019, pričom napadnuté rozhodnutie ministerstva financií nadobudlo právoplatnosť 11. júla 2018, čiže v lehote. Taktiež považoval najvyšší súd za správny záver krajského súdu, že v prípade porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2005 Z. z., keď subjekt použil alebo poskytol verejné prostriedky nad rámec oprávnenia, nejde o správne trestanie sťažovateľky, keďže má odvieť iba finančné prostriedky, ktoré čerpala nad rámec oprávnenia. Kasačný súd taktiež podotkol, že rozsudok krajského súdu vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 23 S 27/2018, na ktorý poukázala sťažovateľka v kasačnej sťažnosti, nie je všeobecne záväzný a ani aplikovateľný na vec sťažovateľky. V rámci svojho odôvodnenia sa najvyšší súd vysporiadal aj s námietkou nevykonania ústneho pojednávania pred správnym orgánom, ktorého nariadenie nevyžadovala povaha veci, sťažovateľka neuviedla žiadne konkrétne skutkové a právne tvrdenia, ktoré by bolo potrebné preskúmať na pojednávaní. V závere kasačný súd konštatoval, že *„na základe vykonaného rozsiahleho dokazovania správca dane zistil skutkový stav správne. Kasačný súd po vyhodnotení súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, dospel k rovnakému záveru ako krajský súd... skutočnosťami ktorými sťažovateľ v kasačnej sťažnosti spochybňuje predmetný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, boli totožné s námietkami, ktoré už sťažovateľ namietal v konaní pred správnym súdom, ako aj pred žalovaným správnym orgánom a s ktorými sa tak krajský súd, ako aj žalovaný, náležite vysporiadali. Kasačná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Táto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Najvyšší súd sa s nimi stotožnil v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne.“*

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že najvyšší súd pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti dospel k záveru súladnému s názorom krajského súdu, avšak jeho rozhodnutie nie je *„vôbec presvedčivé a riadne odôvodnené, v dôsledku čoho je zmätočné a arbitrárne.“* Zároveň rozsiahlo cituje a odkazuje na podľa jej názoru skutkovo a právne totožnú vec, v ktorej najvyšší súd už skôr rozhodol rozsudkom č. k. 1 Sžfk 75/2019 z 26. januára 2021 (ktorým bol zrušený rozsudok

krajského súdu č. k. 24 S 127/2018 z 23. mája 2019 a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie, pozn.) a dospel v ňom k opačnému názoru ako vo veci sťažovateľky. Uvedené sa týkalo posúdenia plynutia prekluzívnej lehoty na uloženie odvodu za porušenie finančnej disciplíny a s tým súvisiacej otázky zániku zodpovednosti sťažovateľky za správny delikt a otázky posúdenia správneho trestania. Odlišným postupom a rozhodnutím najvyšší súd vo veci sťažovateľky porušil princíp predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a princíp právnej istoty, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej v petite ústavnej sťažnosti označených práv napadnutými rozhodnutiami, ktoré považuje za nezákonné.

11. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že čl. 6 ods. 1 dohovoru možno aplikovať aj v prípadoch, kde sa záujemca uchádza o finančné prostriedky, výhody, práva a iné plnenia, ktoré poskytuje verejný subjekt (štát). Hoci uchádzač (súkromný subjekt) nemá právny nárok na poskytnutie uvedených plnení, keďže verejný subjekt má právo voľnej úvahy, subjekt uchádzajúci sa o uvedené plnenia (výhody) má procesné právo na zákonné a správne rozhodnutie o ponukách. Ak je uchádzačovi udelené plnenie, o ktoré sa uchádzal, udelenie predmetného plnenia predstavuje udelenie občianskeho práva v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj rozsudky vo veciach Regner proti Českej republike z 19. 9. 2017, Mirovni Inštitut proti Slovinsku z 13. 3. 2018).

12. Posúdenie toho, či uchádzač (súkromný subjekt), ktorému boli poskytnuté peňažné prostriedky z verejných zdrojov, porušil podmienky, na ktoré bolo viazané poskytnutie týchto finančných príspevkov verejnoprávneho charakteru (v prerokúvanom prípade nenávratného finančného príspevku na vzdelávanie zamestnancov sťažovateľky, pozn.), predstavuje nepochybne rozhodovanie o občianskom práve v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, hoci tento finančný príspevok je verejnoprávnym inštitútom regulovaným normou verejného práva (zákonom č. 523/2004 Z. z.). Garancie vyplývajúce z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo preto možné *rationae materiae* aplikovať aj v prerokúvanom prípade sťažovateľky.

13. Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu:

14. Pokiaľ ide o sťažovateľkou napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, ktorých porušenie je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

15. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam

a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01, III. ÚS 336/2015, III. ÚS 248/2018).

16. Sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu, a to využitím v rozhodnom čase jej Správnym súdnym poriadkom priznaného opravného prostriedku (kasačnej sťažnosti), ktorý, ako to aj z podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, napokon aj využila. Podľa ústavného súdu kasačná sťažnosť predstavuje v okolnostiach danej veci účinný právny prostriedok, prostredníctvom ktorého bol následne najvyšší súd povinný vecne preskúmať napadnutý rozsudok krajského súdu, o čom svedčí aj skutočnosť, že najvyšší súd rozhodol meritórne, pretože kasačnú sťažnosť zamietol. V týchto okolnostiach je nepochybne naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, čo ústavnému súdu „odníma“ právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru, ku ktorých porušeniu malo dôjsť napadnutým rozsudkom krajského súdu, keďže o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti nemu bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd.

17. Na základe uvedeného preto ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) existenciu procesnej prekážky, ktorá bráni prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, a to nedostatok právomoci ústavného súdu.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

18. Ústavná sťažnosť sťažovateľky smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vydanému v systéme správneho súdnictva. V tomto kontexte je potrebné zdôrazniť, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 502/2015).

19. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej

súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

20. Závery najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku, ktorým zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky, sú ústavne akceptovateľné a nevykazujú znaky procesného excesu. Najvyšší súd svoje právne závery zrozumiteľne, konzistentne a logicky odôvodnil. Ústavný súd teda nemá dôvod do napadnutého rozsudku najvyššieho súdu zasahovať, pretože medzi ním a obsahom základného práva garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by v súvislosti s námietkami sťažovateľky po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

21. Vychádzajúc zo zásady jednoty prvostupňového konania a odvolacieho konania, ktorú primerane možno aplikovať na vzťah konania o správnej žalobe a konania o kasačnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa, poukazujúc na jednotlivé časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu, vysporiadal s námietkami sťažovateľky a poskytol jej odpoveď, ktorá nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnená. Rozsudok najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vychádzajúcich z prvostupňového konania a nadväzujúcich naň, pričom nezistil, že by tieto závery najvyššieho súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Na námietky uplatnené v kasačnej sťažnosti najvyšší súd v podstatných bodoch (odkazujúc aj na podrobné odôvodnenie krajského súdu) odôvodňujúcich jeho negatívne rozhodnutie o nej dostatočne reagoval, ako je zrejmé z jeho odôvodnenia.

22. K námietke sťažovateľky, v ktorej poukazuje na podľa jej názoru skutkovo a právne totožnú vec, v ktorej najvyšší súd rozhodol rozsudkom č. k. 1 Sžfk 75/2019 z 26. januára 2021, v ktorom mal dospieť k opačnému názoru na dotknutú problematiku ako vo veci sťažovateľky, ústavný súd dáva do pozornosti svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve (a v čase rozhodovania o kasačnej sťažnosti sťažovateľky ešte zveroval) najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Zároveň je potrebné podotknúť, že táto námietka by eventuálne mohla byť relevantná, ak by sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v dôsledku nepredloženia jej veci (v zmysle § 22, § 466 SSP) na rozhodnutie (v čase rozhodovania o jej kasačnej sťažnosti ešte) veľkému senátu najvyššieho súdu (vzhľadom na úmysel senátu odkloniť sa od právneho názoru vyjadreného už v skoršom rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu), avšak túto argumentáciu sťažovateľka nepoužila.

23. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

24. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2022

Ladislav Dudíťš
predseda senátu